

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0826U003493

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 13-07-2026

Статус: Наказ про видачу диплома

Реквізити наказу МОН / наказу закладу: Наказ Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого від 29.07.2026 р. №269

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Федоренко Андрій Іванович

2. Andrii I. Fedorenko

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: 0009-0006-9191-2014

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 081

Назва наукової спеціальності: Право

Галузь / галузі знань: право

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Право

Дата захисту: 13-07-2026

Спеціальність за освітою: Правознавство

Місце роботи здобувача: Організація відсутня

Код за ЄДРПОУ: 0000000000

Місцезнаходження: 00000, Київ, 00000, Україна

Форма власності: Змішана

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR:

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): PhD 13811

Повне найменування юридичної особи: Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого

Код за ЄДРПОУ: 02071139

Місцезнаходження: вул. Григорія Сковороди, Харків, Харківський р-н., 61024, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого

Код за ЄДРПОУ: 02071139

Місцезнаходження: вул. Григорія Сковороди, Харків, Харківський р-н., 61024, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 10.07.01

Тема дисертації:

1. Юридична процедура як гарантія прав людини
2. Legal Procedure as a Guarantee of Human Rights

Реферат/анотація:

1. Представлена робота присвячена комплексному теоретико-правовому аналізу юридичної процедури як важливого елементу механізму правового регулювання. У сучасних умовах становлення правової держави та розвитку демократичних інститутів особливого значення набуває питання належної процедурної організації діяльності органів публічної влади. Саме юридична процедура є тим інструментом, який забезпечує впорядкованість правозастосовної діяльності, обмежує можливість свавільного використання владних повноважень та створює необхідні гарантії реалізації та захисту прав людини. Актуальність теми зумовлена тим, що рівень розвитку процедурного регулювання безпосередньо впливає на ефективність функціонування державного механізму та ступінь гарантованості прав і свобод людини. У тих правових системах, де діяльність органів влади здійснюється на основі чітко визначених процедур, забезпечується передбачуваність управлінських рішень, прозорість діяльності державних органів та належний захист

інтересів особи. Водночас недостатній рівень процедурної регламентації або її формальний характер створює передумови для зловживання владою та порушення прав людини. У зв'язку із цим дослідження юридичної процедури, її властивостей, функцій та ролі в механізмі гарантування прав людини набуває суттєвої наукової та практичної значущості. Об'єктом дослідження є сфера процедурного регулювання суспільних відносин як складне та багатокомпонентне явище. Предметом дослідження виступає юридична процедура як різновид соціальної процедури та самостійне правове явище, специфічні властивості якого спрямовані на гарантування прав людини. Метою дослідження є теоретичне обґрунтування гарантійного потенціалу юридичної процедури у сфері забезпечення прав людини, визначення її ключових властивостей і характеристик, які зумовлюють її здатність бути ефективним засобом реалізації та захисту прав людини, а також формування теоретичних засад удосконалення й оптимізації процедурних механізмів, що функціонують у правовій системі України. Для досягнення поставленої мети у роботі вирішуються такі основні завдання: проаналізувати історичні передумови виникнення та еволюції юридичної процедури; з'ясувати особливості розвитку наукових підходів до розуміння юридичної процедури у вітчизняній правовій доктрині; обґрунтувати взаємозв'язок між забезпеченням прав людини та функціонуванням юридичних процедур; визначити характерні ознаки юридичної процедури та сформулювати її узагальнене наукове визначення; дослідити зміст, специфічні риси та особливості концепції «належної правової процедури»; простежити становлення та розвиток доктрини «належної правової процедури» у правовій теорії та практиці; систематизувати комплекс процедурно-процесуальних гарантій прав людини; розкрити види і функції юридичних процедур як інструментів гарантування прав і свобод людини. Теоретичну основу дослідження становлять наукові праці вітчизняних і зарубіжних учених у галузі історії і теорії держави та права, а також наукові дослідження у сфері процесуальних галузей права (передусім кримінального процесуального права, цивільного процесуального права, адміністративного процесуального права) та ін. Методологічну основу дослідження складає загальнофілософський (діалектичний), а також комплекс загальнонаукових (аналіз і синтез, абстрагування, аналогія, історичний) та спеціальних (порівняльно-правовий, тлумачення правових норм) методів наукового пізнання. У роботі значна увага приділяється історичному аспекту розвитку юридичних процедур. Показано, що первинні прояви процедури можна простежити ще в давніх соціальних практиках, де певні дії виконувалися у визначеній послідовності та відповідно до встановлених правил. У подальшому ці форми поступово трансформувалися в юридичні процедури, що стали важливим елементом функціонування держави та права. Обґрунтовується, що юридична процедура є нормативно визначеним офіційним порядком діяльності органів державної влади та посадових осіб, спрямованим на досягнення конкретних правових результатів. Вона виступає формою організації діяльності публічної влади, забезпечує її впорядкованість та передбачуваність. Завдяки юридичній процедурі створюються умови для ефективного здійснення функцій держави. Окрема увага приділяється аналізу взаємозв'язку між юридичною процедурою та правами людини. Доведено, що наявність чітко визначених процедур забезпечує можливість реалізації таких прав, створює механізми їх захисту та запобігає порушенням з боку органів державної влади. У цьому контексті особливе значення має концепція «належної правової процедури», яка передбачає необхідність дотримання встановлених процедурних стандартів під час здійснення публічно-владної діяльності.

2. The dissertation provides a comprehensive theoretical and legal analysis of legal procedure as an important element of the mechanism of legal regulation. In the contemporary conditions of the formation of the rule-of-law state and the development of democratic institutions, the issue of proper procedural organization of the activities of public authorities acquires particular importance. A legal procedure functions as the instrument that ensures the orderly nature of law-enforcement activities, limits the possibility of arbitrary exercise of public power, and creates the necessary guarantees for the realization and protection of human rights. The relevance of the study is determined by the fact that the level of development of procedural regulation directly affects the effectiveness of the functioning of the state mechanism and the degree to which human rights and freedoms are guaranteed. In legal systems where the activities of public authorities are carried out on the basis of clearly defined procedures, the predictability of administrative decisions, the transparency of public administration, and the proper protection

of individual interests are ensured. At the same time, an insufficient level of procedural regulation or its merely formal character creates preconditions for abuse of power and violations of human rights. In this regard, the study of legal procedure, its characteristics, functions, and role in the mechanism of guaranteeing human rights acquires significant theoretical and practical importance. The object of the research is the sphere of procedural regulation of social relations as a complex and multi-component phenomenon. The subject of the research is legal procedure as a type of social procedure and an independent legal phenomenon whose specific properties are aimed at guaranteeing human rights. The purpose of the research is to provide a theoretical substantiation of the guaranteeing potential of legal procedure in the field of ensuring human rights, to determine its key properties and characteristics that enable it to function as an effective means of realizing and protecting human rights, and to develop theoretical foundations for improving and optimizing procedural mechanisms operating within the legal system of Ukraine. To achieve the stated goal, this study addresses the following main objectives: to describe the historical background of the emergence and evolution of legal procedure; to identify the characteristics of the development of scholarly approaches to understanding legal procedure in domestic legal doctrine; to substantiate the interconnection between the protection of human rights and the functioning of legal procedures; to identify the characteristic features of legal procedure and formulate its generalized scholarly definition; to identify the content, specific features, and characteristics of the concept of “due process of law”; to trace the formation and development of the doctrine of “due process of law” in legal theory and practice; to systematize the set of procedural and process-related guarantees of human rights; to elucidate the types and functions of legal procedures as instruments for guaranteeing human rights and freedoms. The theoretical basis of the research consists of scientific works by domestic and foreign scholars in the field of the history and theory of state and law, as well as studies in the field of procedural branches of law, particularly criminal procedure, civil procedure, and administrative procedural law. The methodological basis of the research includes the general philosophical (dialectical) method and a set of general scientific methods (analysis and synthesis, abstraction, analogy, historical method) as well as special legal methods (comparative legal method, interpretation of legal norms). Considerable attention in the dissertation is devoted to the historical aspect of the development of legal procedures. It is demonstrated that the earliest manifestations of procedure can be traced in ancient social practices in which certain actions were performed in a predetermined sequence and according to established rules. Over time, these forms gradually transformed into legal procedures that became an essential element of the functioning of the state and law. It is substantiated that a legal procedure constitutes a normatively defined official order of activity of state authorities and public officials aimed at achieving specific legal outcomes. It serves as a form of organizing the activities of public authority, ensuring their orderliness and predictability. Through legal procedures, the necessary conditions are created for the effective exercise of state functions.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Фундаментальні наукові дослідження з найбільш важливих проблем розвитку науково-технічного, соціально-економічного, суспільно-політичного, людського потенціалу для забезпечення конкурентоспроможності України у світі та сталого розвитку суспільства і держави

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Не застосовується

Підсумки дослідження: Нове вирішення актуального наукового завдання

Публікації:

- 1. Федоренко А. І. Історичні засади соціальної процедури як передумови розвитку процедури юридичної. Науковий вісник Ужгородського національного університету. // Б. Серія ПРАВО. Вип. 88: ч. 1. 2025. С. 96–102.
- 2. Федоренко А. І. Судова процедура крізь призму гарантій прав людини: історико-правовий аспект. Актуальні проблеми вітчизняної юриспруденції, // Б. № 3. 2025. С. 3–10.

- 3. Федоренко А. І. Процедура судового захисту в ЄСПЛ як особлива гарантія прав людини. Український політико-правовий дискурс. // Б. 2026. № (19).
- 4. Федоренко А. І. Неналежна якість законодавчих актів як причина порушення прав людини. Юридична осінь 2023 року: зб. тез доповідей та наук. повідомл. учасників міжнар. наук.-практ. конф. молодих учених та студентів (м. Харків, 17 листоп. 2023 р.) / за заг. ред. Д. В. Лученка. – Х.: Нац. юрид. ун-т імені Ярослава Мудрого, 2023. – С. 283–287.
- 5. Федоренко А. І. Щодо цінності юридичної процедури. Юридична осінь 2024 року: зб. тез доповідей та наук. повідомл. учасників міжнар. наук.-практ. конф. молодих учених та студентів (Харків, 19 листоп. 2024 р.) / за заг. ред. Д. В. Лученка. – Х.: Нац. юрид. ун-т імені Ярослава Мудрого, 2024. – С. 620–623.
- 6. Федоренко А. І. Гарантії прав людини в процесі реалізації правотворчої процедури. Юридична осінь 2025 року: зб. тез доповідей та наук. повідомл. учасників міжнар. наук.-практ. конф. молодих учених та студентів (Харків, 14 листоп. 2025 р.) / за заг. ред. Д. В. Лученка. – Х.: Нац. юрид. ун-т імені Ярослава Мудрого, 2025. – С. 143–147.

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПВ:

Впровадження результатів дисертації: Планується до впровадження

Зв'язок з науковими темами: 0111U000969

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Процюк Ігор Валерійович

2. Ihor V. Protsiuk

Кваліфікація: д. ю. н., професор, 12.00.01

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-0546-6187

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого

Код за ЄДРПОУ: 02071139

Місцезнаходження: вул. Григорія Сковороди, Харків, Харківський р-н., 61024, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Передерій Олександр Сергійович

2. Oleksandr S. Perederii

Кваліфікація: к. ю. н., доц., 12.00.01

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-4898-876X

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна

Код за ЄДРПОУ: 02071205

Місцезнаходження: майдан Свободи, Харків, Харківський р-н., 61022, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Наливайко Лариса Романівна

2. Larysa R. Nalyvaiko

Кваліфікація: д.ю.н., професор, 12.00.01

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-7696-4223

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Дніпровський державний університет внутрішніх справ

Код за ЄДРПОУ: 08571446

Місцезнаходження: пр. Гагаріна, Дніпро, Дніпровський р-н., 49005, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство внутрішніх справ України

Ідентифікатор ROR:

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Мерник Анастасія Муслімівна

2. Anastasiia M. Mernyk

Кваліфікація: д. ю. н., професор, 12.00.01

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-9762-3057

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого

Код за ЄДРПОУ: 02071139

Місцезнаходження: вул. Григорія Сковороди, Харків, Харківський р-н., 61024, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Дашковська Олена Ростиславівна

2. Olena R. Dashkovska

Кваліфікація: д. ю. н., професор, 12.00.01

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-0145-850X

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого

Код за ЄДРПОУ: 02071139

Місцезнаходження: вул. Григорія Сковороди, Харків, Харківський р-н., 61024, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

VIII. Заключні відомості

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Берченко Григорій Валерійович

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Берченко Григорій Валерійович

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Лейба Людмила Василівна

Реєстратор

Юрченко Тетяна Анатоліївна

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Тетяна Анатоліївна